

(NIE)BEZPIECZEŃSTWO ZABAWEK POŁĄCZONYCH Z INTERNETEM

Zabawki łączące się z Internetem stają się obiektem pożądania wśród dzieci w różnym wieku. Mają one postać zwykłych przedmiotów, t.j. inteligentne zegarki, lalki, roboty, dziecięce tablety, mini drony, itp., które zbierają informacje z zainstalowanego w zabawce mikrofonu lub kamery i przesyłają je za pomocą Bluetooth lub Wi-Fi do Internetu. Wyposażone w technologie rozpoznawania mowy, wchodzą w interakcję z dzieckiem.

Wielokrotnie wiąże się to z bezprawnym gromadzeniem danych o dziecku, co może stanowić zagrożenie dla jego prywatności, a także narażenie go na wszystkie problemy związane z cyberprzestępczością, w tym kradzież danych, bezprawne ich użycie bez wiedzy użytkownika czy oszustwo.

UODO podpowiada na co zwrócić uwagę przed zakupem zabawki i jak prawidłowo ją zabezpieczyć, aby nie zagrażała prywatności dziecka.

Bądź ostrożny!

1. Upewnij się, że zabawka nie pozwala nikomu się z nią połączyć.

Ważne jest, aby parowanie z urządzeniem bluetooth lub łączenie z Wi-Fi wymagało fizyczne naciśnięcie przycisku dostępu do zabawki lub poprzez podanie hasła przez osobę dorosłą. Łącz zabawkę tylko z zaufanymi sieciami Wi-Fi.

2. Sprawdź, jakie dane pobiera producent zabawki.

Wiele zabawek sprzedawanych jest z aplikacjami, których używanie wymaga rejestracji w sieci. Podczas instalowania aplikacji wymagane jest podanie szeregu informacji, np.: imię i wiek dziecka, imiona rodziców, adres zamieszkania, lokalizacja, a nieraz także nazwa szkoły, do której uczęszcza dziecko. Zanim przekażesz powyższe dane, upewnij się w jakich celach producent lub inny podmiot prosi o ich podanie oraz czy zakres ten jest niezbędnym.

3. Zmień ustawienia domyślne dostępu do zabawki i podaj minimum danych.

Zastosuj silne hasło dostępu lub PIN. Przy zakładaniu profilu użytkownika podaj tylko te dane, które są wymagane do korzystania z usługi – załóż nowy adres e-mail, używany tylko do rejestracji aplikacji zabawek dziecka i używaj pseudonimu zamiast nazwiska i imienia.

4. Dokładnie przeczytaj regulamin dotyczący ochrony danych osobowych i warunki użytkowania.

Gdzie dane są przechowywane? Kto ma do nich dostęp? Jak są chronione dane przesyłane pomiędzy zabawką a serwerem producenta? Czy dane przekazywane są partnerom producenta? Czy dane przekazywane są do krajów trzecich, o niższych standardach ochrony danych?

5. Sprawdź, w jaki sposób można wyłączyć mikrofon czy kamerę.

Tak, aby nagrywanie nie było stale włączone.

6. Zweryfikuj, czy zabawka posiada zabezpieczenia uniemożliwiające osobom trzecim dostęp do mikrofonu lub kamery.

To szczególnie ważne, ponieważ z powodu braku odpowiednich zabezpieczeń, ktoś niepożądany może przejąć kontrolę nad zabawką i np. zacząć używać niecenzuralnych treści skierowanych do dziecka. Wystarczy, że ma włączoną funkcję Bluetooth w telefonie.

7. Poinformuj dziecko o wszystkich funkcjonalnościach zabawki.

Dzieci również mają prawo do ochrony prywatności, dlatego wytłumacz dziecku, że jego rozmowy z zabawką są nagrywane, a ty dzięki aplikacji możesz je odtwarzać. Uświadom dziecku, że takie zabawki zbierają dane.

8. Zwróć szczególną uwagę, gdzie dziecko bawi się zabawką.

Zabawka może zostać zgubiona lub ukradzioną, a zapisane na niej dane staną się łatwo dostępne dla osób postronnych.

9. Wyłączaj zabawkę, gdy nie jest używana.

Spowoduje to ograniczenie dostępu do danych z zewnątrz i gromadzenia danych przez urządzenie, gdy z niego nie korzystamy.

10. Upewnij się, że zapisane dane mogą zostać usunięte.

To szczególnie ważne, gdy zabawka nie będzie już używana. Przywróć urządzenie do stanu fabrycznego i usuń konto w serwisie producenta.

Pamiętaj!

- zadbaj o bezpieczeństwo swojego dziecka, chroń jego prywatność i dostęp do jego danych osobowych;

- uświadom dziecku, czym grozi przekazywanie danych do Internetu i jakie niesie to za sobą skutki i następstwa;

- uczestnicz w cyfrowym świecie swojego dziecka, ucz i kontroluj jego postępy,

- świadomie przygotuj swoje dziecko do działań w Internecie, jak się z nim obchodzić, żeby nie ponosić przykrych konsekwencji;

- rozmawiaj i działaj odpowiedzialnie, wytłumacz dziecku co należy, a czego nie wolno;

- twoja uważność we wprowadzaniu tego typu zabawek w świat dziecka jest niezwykle istotna.